

HOMILIE

van Mgr. dr. J.H.J. van den Hende bij de chrismanis, woensdag 17 april 2019, HH. Laurentius en Elisabeth Kathedraal

Jesaja 61, 1-3a.6a.8b-9

Openbaring 1, 5-8

Lucas 4, 16-21

Broeders en zusters, wat is het geweldig dat u met zovelen gekomen bent. Uit verschillende parochies, instellingen en kloosters van ons bisdom, gekomen om samen een begin te maken met de plechtigheden van het paastriduüm, in de chrismanis, waar we de oliën zullen zegenen en het chrisma zullen wijden voor de viering van de sacramenten.

We kunnen nog méér dankbaar zijn: namelijk dat we een dak boven ons hoofd hebben. Op heel veel plaatsen in de Kerk wordt deze plechtigheid gevierd. Maar in Parijs hebben ze de afgelopen dagen moeten afzien. Een felle brand heeft de kathedraal helemaal verwoest. Er wordt op die plek voorlopig geen Pasen gevierd, of olie gewijd en gezegend. Gelukkig is het zo, broeders en zusters, dat de levende stenen er wél waren. Want rond die kathedraal van de Notre-Dame verzamelden zich steeds meer mensen, die ofwel gespannen keken naar de gloed aan de hemel, of baden voor een spoedig einde van de brand, of die zongen en op de knieën vielen en geëmotioneerd waren. Levende stenen, omdat je kon zien dat het mensen waren die met hun hart geloven en rond de kathedraal als het ware een extra muur vormden. Natuurlijk, het is maar een gebouw. Maar zoveel eeuwen is het al een plaats waar de Heer woont in het heilig Sacrament, en waar gelovigen samenkomen voor de viering van de heilige Eucharistie. De muren staan nog overeind. Dat hadden ze niet meteen durven hopen, na zoveel water en hitte. De muren staan er nog, omdat een groot deel van de gewelven nog intact is, de gewelven die bogen vormen die de overspanning maken en die zo de muren van eeuwen geleden ook in deze felle brand overeind hebben gehouden.

Broeders en zusters, niet voor niets spreekt de heilige Schrift over Jezus Christus als de sluitsteen van het geestelijke bouwwerk dat de Kerk is (cf. Efeziërs 2, 20-21: “De sluitsteen Christus zelf is die het hele bouwwerk in zijn voegen houdt”). Wij als levende stenen en de Heer als de sluitsteen en als het fundament (cf. 1 Petrus 2, 1-7). Dat is in het echt zo. Als je een bouwkundige zou vragen naar de muren, dan zal die zeggen dat die door de koepel en het gewelf en uiteindelijk de sluitsteen bijeen worden gehouden. Dat is ook in geestelijk opzicht zo. We kunnen niet zonder de Heer die ons bijeenhoudt en die onze sluitsteen is. Broeders en zusters, we mogen vandaag de plechtigheid van de oliewijding vieren met zovelen in een kathedraal die ongevend is. Maar toch moeten we ons niet rijk rekenen en ons niet zomaar verheugen over de viering van vandaag. Al zit het dak er nog op en zijn de daken van de meeste kerken in ons bisdom goed verzekerd en onderhouden: toch merken we ook dat de Kerk in onze streken aan erosie onderhevig is. Minder mensen die betrokken zijn, ‘getuigenissen’ in de Kerk die niet bepaald het evangelie laten zien, zoals misbruik van minderjarigen. En tegelijkertijd zie je dat velen in de Nederlandse samenleving niet begrijpen wat geloven betekent. Voor velen is het iets van vroeger, waar je

van los moet komen als je een autonome mens van deze tijd wil zijn. En het moge duidelijk zijn dat de participatie minder is dan vijftig jaar geleden.

We hebben een dak boven ons hoofd, maar we moeten ook zien dat het niet vanzelfsprekend is dat de muren nog overeind staan. Als we straks terugkeren naar de parochies in ons diocees, hebben we allemaal zo onze zorgen. Hoe weten we mensen te werven voor het evangelie? Hoeveel mensen dragen bij door hun vrijwilligerswerk en financiële gave?

De Kerk is niet op zijn retour. Jezus heeft immer gezegd: 'Ik ben met u tot het einde van de tijd' (Matteüs 20, 20b). Maar we zijn wél aan het krimpen, heel bijzonder in ons land en in West-Europa. We moeten ook vandaag ons geloof blijven vieren, heel bijzonder in het diocesane Jaar van de Roepingen, waarin we stil staan bij onze eigen roeping. Want al zijn we als Kerk gekrompen en lijkt het vaak alsof alleen de muren nog overeind staan, we mogen beseffen dat we zelf het verschil kunnen maken door open te staan voor de gaven van God en ernst te maken met ons geloof.

We hebben een kaart gemaakt, die krijgt ieder van u na deze eucharistieviering mee naar huis en ook mee voor de gelovigen in uw parochie. Daarop staan de bijbelse woorden: hier ben ik. Hoeveel mensen hebben dat in de loop van de tijd durven zeggen? Abraham, Mozes en de profeten en de jonge Samuel, terwijl hij niet precies weet wiens stem hij hoort (1 Samuel 3). En Maria zegt: mij geschiede naar uw woord (Lucas 1, 38). En zoveel mensen daarna hebben de Heer in hun hart gesloten en ja gezegd. In de speciale ID-kaart staan drie momenten centraal: waar ben ik gedoopt en wanneer, waar en wanneer ontving ik het vormsel, en wanneer ging ik voor het eerst ter communie? Om opnieuw in herinnering te brengen dat de Heer ons de sacramenten geeft om een fundament te geven op basis waarvan wij kunnen zeggen: hier ben ik.

Het 'hier ben ik' klinkt misschien louter als iets tussen u en God alleen, maar het is zo'n bijbels antwoord dat al zoveel eeuwen klinkt, dat we in ons persoonlijk antwoord onze gemeenschap insluiten als we zeggen: hier ben ik. Want we zijn geroepen om met elkaar de Kerk van nu te zijn. Wij zijn de levende stenen van die muren die overeind staan. En als we willen dat die muren overeind blijven staan, is het belangrijk de Heer Jezus Christus die verbinding te laten geven. Open je hart voor Christus en zijn evangelie en vier minstens iedere zondag de eucharistie om in de heilige Communie steeds weer gevoed te worden en opgebouwd als Kerk van nu. Dan zullen die muren, wij als levende stenen, weten dat de Heer het is die ons bijeenhoudt, zelfs als er geen dak is. Er zijn kerken waar natuurrampen zijn en er zijn kerken waar geen bouwmaterialen voorhanden zijn en ook dan is de Heer er aanwezig om aan te vullen wat ontbreekt, want Hij wil overal het fundament en de sluitsteen zijn. Ik hoop dat u straks die kaart meeneemt en invult en bewust bidt: Heer, ik ben door U geroepen en wil opnieuw ja tegen U zeggen en niet alleen, maar in de gemeenschap van de Kerk.

Vanavond hebben we in de liturgie van de chrismamis ook heel bewust aandacht voor het dienstwerk van de priesters en de diakens, hier aanwezig in de Kerk en rond het altaar. Van de priesters wordt gevraagd vandaag opnieuw ja te zeggen. Zij weten dat de Heer die roept, ook steeds opnieuw de kracht geeft om op tocht te gaan en de ontvangen roeping te volbrengen. Het priesterschap staat onder druk. Als je hoort over

misbruik, worden veel priesters aangekeken op die vreselijke verhalen. En als priesters zich niet aan hun celibaat houden, wordt het eerder als een bevrijding gezien dan als een loslaten van je roeping. Het is belangrijk dat de priesters persoonlijk ja zeggen, dat zij sterk mogen staan in hun roeping, zoals wij voor u bidden om sterk te staan in uw roeping. De muren van de Kerk staan overeind, maar de toekomst van de Kerk zal, in antwoord op de roepstem van de Heer, afhangen van levende stenen die zich inzetten en steeds weer ja durven zeggen, die de weg van het evangelie zoeken en daartoe hun talenten en gaven beschikbaar stellen (cf Matteüs 25, 14-30).

Broeders en zusters, ook onze wereld heeft te maken met wankelende muren door gebrek aan solidariteit. Landen die elkaar niet steunen, klimaat dat verandert en dat vooral de armste landen treft. Niet voor niets spreekt paus Franciscus in zijn encycliek *Laudato si'* (2015) over de wereld en de schepping als ons gemeenschappelijk huis, waarin we als mensen mogen wonen in gezamenlijkheid. En ook de muren van onze samenleving die wankel zijn hebben een dak nodig: van solidariteit, van naastenliefde, een dak dat beschutting biedt, wanneer de waardigheid van de menselijke persoon in het geding is.

En zo wordt de Kerk als gemeenschap van geroepen door Christus, de gekruisigde en verrezen Heer, uitgezonden: gesterkt door de sacramenten, door te blijven bidden en met de kracht van Gods Woord in de heilige Schrift. Dat we samen en persoonlijk blijven getuigen van de verlossing (cf Collectagebed). Vertellen dat Jezus Christus leeft, ook in concrete daden van liefde (Matteüs. 25, 31-46), waarin we verbindingen leggen van solidariteit en vrede, waar we bouwen aan bruggen, in Christus' naam (Lucas 4, 16-21).

Broeders en zusters, we zijn op weg naar het paasfeest van de Heer en we mogen niet vergeten dat de Heer eerst door lijden Een dood heen moest gaan. Ook wij moeten beseffen dat we als leerlingen van de Heer te maken krijgen met het brengen van de nodige offers, met tegenslagen en teleurstelling en pijn (cf Matteüs 10, 24; Johannes 15, 20: De leerling staat niet boven zijn Heer). Dat kan soms een knauw geven, dingen die je meemaakt kunnen je uit het lood slaan en je van slag brengen. Maar weet dan, dat dat geen teken is dat de Heer je verlaten heeft. God laat ons niet los. Wanneer laat u de Heer weten, dat u van Hem houdt? Dat u op Hem vertrouwt? Dat u zegt: 'hier ben ik' en dat u beschikbaar bent?

We mogen getuigen van de Heer en zijn verlossing. We kunnen de muren van de Kerk alleen voorzien van een dak als Christus het hele bouwwerk in zijn voegen houdt (Efeziërs 2, 21) en wij in Christus' naam bouwen aan een beschaving van liefde in de wereld als ons gemeenschappelijk huis, waar we mogen wonen en getuigen van de verlossing.

Getuigen dat Jezus leeft, en dat het meer dan de moeite waard is om voor de Heer te gaan en ter wille van Hem offers te brengen, want zijn liefde houdt ons bijeen. In paastermen: we mogen nieuwe mensen zijn en worden (cf in de paasnacht: Romeinen 6, 1-11). Mogen we daarvoor deze dagen bidden, ons daartoe laten roepen en daarop durven zeggen: 'ja, hier ben ik'.

Amen.